

KATEDRA ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

Posudek bakalářské práce /magisterské diplomové práce (jednu z variant vymažte)

Autor: Dominik Pekař

**Studijní obor: Český jazyk a literatura se zaměřením na vzdělávání;
Tělesná výchova a sport se zaměřením na vzdělávání**

**Název práce (česky/anglicky): Percepce anglicismů v české komunikaci /
Perception of Anglicisms in Czech communication**

Vedoucí práce: Mgr. Kateřina Kubanová

Oponent práce: PhDr. Robert Dittmann, Ph.D.

Hodnoticí kritéria	Hodnocení
Soulad názvu práce s obsahem, cílem, anotací, obsahem a závěrem	D
Teoretická podkladová koncepce, metodika/metodologie, terminologie	D
Schopnost analýzy excerpovaného materiálu/předmětu výzkumu a následné syntézy, interpretace a argumentace	E
Sekundární literatura, tvůrčí aplikace, schopnost kritického komentáře	E
Struktura práce (výstavba textu, adekvátnost použitých stylistických prostředků), dodržení ortografické a gramatické normy, bibliografický a poznámkový aparát, jednotný způsob citací	E

Pozn.: Pro hodnocení se používá zavedené vysokoškolské klasifikace, tedy: A,B,C,D,E,F. Pokud diplomant obdrží v jednom (nebo více) z kritérií hodnocení F, pak je celá BP/DP považována za nedostatečnou.

Vyjádření vedoucího/opponenta práce k antiplagiátorské kontrole:

V pořádku.

Hodnocení práce – návrh klasifikačního stupně: E

Náměty pro obhajobu (formou otázek):

1. Proč autor nevyužil pro srovnání četných kvalifikačních prací, které se zabývají percepcí anglicismů? Například J. Kloučková: *Percepce anglicismů v českém a německém jazyce* (2018); M. Koštovalová: *Generační rozdíly ve vnímání anglicismů v češtině* (2018); L. Konečná: *Anglicismy ve slovní zásobě žáků 2. stupně ZŠ* (2020).

Další poznámky k práci, kritické připomínky:

Bakalářská práce má zajímavé a aktuální téma, její předložené zpracování však trpí závažnými nedostatky od pravopisu přes terminologii až po interpretaci dat. Práci doporučuji k obhajobě, avšak nemohu ji hodnotit lépe než stupněm E. Proto je také posudek delší a podrobnější. Bakalářská práce zřejmě neprošla důkladnou závěrečnou redakcí před odevzdáním, jež by nedostatky odstranila.

Pravopisné chyby v práci jsou poměrně četné a spolu s formulačními nedostatky ztěžují četbu. Zahrnují psaní velkých písmen v anglické anotaci: *anglicisms* > *Anglicisms*, *czech*

> *Czech*, v českém textu: s. 13 *středomoří* > *S-*; s. 13 *Sabir* > *sabir* (s malým *s-*, podobně jako němčina, čeština); s. 15 *že Jazyk Ainu* > *že jazyk ainu*; s. 15 *Ainuštinou* > *ainuštinou*; s. 20 *nářečí Jihočeského* (má být: *jihočeské podskupiny jzč. nářeční oblasti*). Dále jde o nadbytečné čárky: s. 11 *za např.*; s. 30 před *než*; s. 30 před *působit*, s. 40 před *nebo rozhořčení*; s. 50 před *nebo textů*; s. 70 před *jako Challenge*; s. 72 před *používají velké*; s. 74 před *lidé ovládají*; chybějící čárky: s. 10 chybí oddělení volného přívlastku čárkami: *tvořeného libovolnými uživateli*; s. 15 před *nebo*, s. 19 před *a přináší*; s. 26 za *vytvořené*; s. 28 před *či*; s. 29 před *a jejich*; s. 29 před *nebo odrazuje*; s. 33, 46 a 56 před *jako je*; s. 33 před *se stejně*; s. 36 a 51 před *ne-li*; s. 41 před *až nerealistické*; s. 44 před *ne však*; s. 46 před *a v reálném*; s. 47 před *a proto*; s. 49 před *a tudíž*; s. 50 za *dobřej deal*; s. 50 před *co představuje*; s. 53 před *nebo mladší*; s. 53 před *a mohli*; s. 58 za *zkratka skládá*; s. 70 před *a ne aplikací*; s. 70 před *ví 89 %*; s. 74 před *pro která*; s. 74 před *a přitom*. Překlepy, hranice slov a další: s. 13 *Languges* > *Languages*; s. 13 v pozn. 10 *Languagues* > *Languages*; s. 13 *gramatických systému*; s. 16 *na menšiny a jejich jazyka*; s. 17 *jednotlivých skupiny*; s. 19 a 20 *standartní, nestandartní, substandartní* (> *-rdní*); s. 19 *má bohatou vlastní struktura*; s. 21 *z pravidla* (ve významu „obyčejně, obvykle“ jen dohromady); s. 22 *zhlednutí*; s. 29 *konkrétních, jedinečný nebo okrajových*; s. 31 *s ním spojená homogenizaci jazyka*; s. 31 *stojí v polaritě determinologizaci* (polarita znamená „vyhraněnost“, zde chtěl asi autor říct: *v protikladu k*); s. 31 *tolikrát si člověkem*; s. 32 *vstupují tato generace vstupuje*; s. 36 *ve volnočasový [...] publicistice*; s. 35 a 38 *populárně naučné* (vložit spojovník); s. 37 *Objevuje dlouhodobě* (vypadlo *se*); s. 38 *zpravodajských vysílání* (chybí *-ch*); s. 40 *se objevu i v běžné mluvě*; s. 40 *keybord* > *keyboard*; s. 41 *na něčím neobvyklým*; s. 41 a 72 *přes to* > *přesto*; s. 43 *je možní ho slyšet*; s. 43 *je výraz spojen s cestovním ruchem* (> *spojený*); s. 44 *mí rýmy* > *mý rýmy*; s. 45 *z účastníku*, s. 48 *začně*; s. 53 *mohlo bych docházet ke špatné interpretaci*; s. 60 *nepohybujese*; s. 62 *respondetů*; s. 64 *věť nebo.*; s. 69 *další stanové hypotézy*; s. 69 chybí koncová závorka za *téměř každý*; s. 70 *consmpition*; s. 70 *respondetů*; s. 72 *se sebe kontrolou*; s. 72 *v neformálních situací*; s. 74 *v české republice*; s. 75 *české republiky*. Na titulní straně je vytištěno datum 2022 – je správně? Rozmezí se udávají bez mezer a s pomlčkou, tak na s. 12: 4 – 6 > 4–6, 2 – 3 > 2–3, dále v pozn. 51, 52, na s. 32, 34 aj. V pozn. 57–59, 61, 62 aj. se uvádí datum citování webové stránky 16. 7. 2023, ale to už byla bak. práce cca měsíc odevzdána. Seznam literatury (bibliografie) na s. 76n. je označen podivně jako *Referenční seznam* a vykazuje chyby v abecedním řazení (Kesner po položce Nekula; Čechová před položkou Comrie; *Čeština 2.0* před položkou Buchholz, McKee před položkou Mann). U některých položek je uvedena v seznamu literatury i konkrétní strana (např. u Kesnera s. 182, u Comrieho et al. s. 224, u Bičana s. 196 atd.), což vzniklo asi kopírováním z poznámek pod čarou.

Bohužel kvalitu práce snižují také velmi četné formulační neobratnosti, neznalost některých pádových forem (např. s. 22 *z důvodu špatné syntaxi* /genitiv *zní syntaxe*/, s. 61 *dotazovaných, jenž odpověděli* /zájmeno *jenž* má v Npl. m. a. jiný kodifikovaný tvar/) a slovesných vazeb (např. s. 39 *dostál značné cechizace* – sloveso *dostát* má jako bezpředložkové vazbu s dativem a znamená dle SSČ „dodržet, splnit“; s. 74 *adaptující se napříč časem době* – sloveso *adaptovat se* má jinou, předložkovou vazbu), nepravidelnosti v syntaktické stavbě věty (např. na s. 53 *nevidím za nutnost* je výsledkem kontaminace z *nevidím jako nutnost a nepovažují za nutné*; na s. 66 se nachází zeugma *případy, které neprošli [sic] nebo nejsou vhodné pro počestění*; na téže straně další zeugma: *které jsou inspirované a vychází z mluvy Sugar Denny*), objevuje se chybná distribuce týkající se zvrátneho přívlastňovacího zájmena (s. 21 *Sparling při jeho působení* – má být *svém*; s. 22: *V tu samou chvíli učí její diváky* – má být *svě*), někdy chybějí slovesa atd. Autor má potíže s elementárním rozlišováním *s sebou – sebou*: s. 24 *si sebou nese různá úskalí*; s. 30 *sebou nese nové možnosti*; s. 71 *globalizace sebou nese*. Dále se vyskytují potíže s dodržováním shody: s. 33 *děti [...] nezažili*; s. 35 *mi posloužili* (> *-ly*); s. 35 *ty prošla ... Tím, že se přizpůsobily* (nedodržení shody neuter); s. 53 *respondenti [...] by nemusely*; s. 62 *se objevili [...] Twitter, Snapchat* (správně: *objevily*); s. 62 *jaké sociální média*; s. 64 *Objevovali se zdobněliny*; s. 66 *případy, které neprošli*; s. 66 *ve videích, které vytváří*; s. 69 *slovesch, které patří*). Při srovnávání užívá *více jak* místo spisovného *více než* (s. 55, 60, 70, 71). Příklady formulačních problémů se vyskytují již v anotaci: *slovník anglicismů, jenž v sobě odráží [...] příklady* – lépe: *jenž zahrnuje, obsahuje, prezentuje*; anotace: *za účelem zjištění [...] funkční zatížení* > *funkčního*

zatižení; s. 10 *hlavním uzlovým bodem bakalářské práce je vnikání anglicismů – zvláštní formulace, lépe: hlavním předmětem zájmu, oblastí výzkumu apod.*; s. 13 *lingua francou > linguou francou*; s. 14 *V opozitu jsou jazyky čelící různým problémům – slovo opozitum znamená podle ASCS jazykovědný termín antonymum, autor chtěl jistě říct V protikladu k tomu / V kontrastu k tomu*; s. 14 *opuštění od tradičního způsobu > opuštění tradičního způsobu*; s. 14 v hlavní větě souvětí začínajícího *Ohrožení lingvistickým imperialismem* chybí určité sloveso; s. 15 *Důležitou polem zájmu je i akademicko-vědecký zájem*; s. 20 *Používané jsou v soukromém a v poloveřejném kruhu – lépe: prostředí, sféře*; s. 23 *Podobné „hrátky“ můžeme pozorovat i youtubera* (vypadla předložka *u*); s. 29 *Konkrétní situace a aspekty v ní zahrnuté se tak mohou stát*; s. 29 *podkategorie okazionalismů se označuje rysem novosti – myslí se asi vyznačuje*; s. 29 *vznikly – jim charakteristicky – opravdu náhodou – má být pro ně charakteristicky*; s. 31 *jazyk podmiňující se dobře* (má být asi: *podmíněn proměnlivostí doby*); s. 33 *vzestupu sociálních médií a digitální* (chybí konec věty); s. 35 *mají prokázat české míru jejich znalosti*; s. 35 *je hraní her součástí téměř každého dítěte (> součástí života téměř...)*; s. 38 *Odpovídajícím ekvivalentem by mohlo fungovat slovo komplet*; s. 41 *více eufemní > eufemističtější*; na s. 43 *zčechizováno, jinde čechizace – proč ne běžné počeštěno, počeštění?*; s. 49 *Ekvivalentem v Česku jím může být slovo*; s. 49 *Z důvodu podobně atraktivních rovnocenných prvků* (věta nedokončena); s. 50 *osobu, na kterou má jedinec silné romantické pocity (> vůči které, ke které)*; s. 50 *V samém kontextu se používá i v českém jazyce (> v tom samém / stejném)*; s. 53 *zapadající ročníkově spadající*; s. 55 *se pohybovala mezi 10 – 15 minut (> mezi 10–15 minutami)*; s. 60 *Výraz OP více jak polovina [...] respondentů nezná, načež 45,7 % tvrdí, že se s výrazem setkala* (spojovací výraz *načež* značí následnost a ta je tu nesmyslná; má být: *kdežto, oproti tomu*); s. 60 *čeká na správný okamžik zabít protihráče*; s. 61 *která zjistit povědomí o herních výrazech a nastinit zařazení do herní komunity*; s. 69 *označil za hráče počítačových* (chybí dokončení); s. 69 *zná více 45,7 %* (chybí než); s. 70 *zkratky spojené jako LOL a OMG spojené*; s. 71 *Čím ale stoupá větší „zaplevelenost“ projevu, tím více [...] > Čím větší je zastoupení anglicismů, tím více...;* s. 74 *Strach o dekulivaci českého jazyka zbytečný* (chybí sloveso).

Příliš vzletné a obsáhlé větné konstrukce na některých místech vedou k nepřehledné struktuře věty. Umírněnější, střídlivější vyjadřování by tu pomohlo autorovi k věcnosti. Několik příkladů: nedodržení pádové vazby: s. 10: *jsem využil webového slovníku [...] nebo vlastní popis (> vlastního popisu)*; s. 11 *Vlivem geografické polohy a politiky, historií skupiny, ideologií a identitou jedince se jazyk rozděluje – jazyk se rozděluje identitou jedince?*; s. 13 *Dle statistik potvrzenými OSN a dalšími statistickými úřady*; s. 16 *založený herderovským vidění národa jako pospolitý celek*; s. 19 *Český jazyk patří do společnosti Evropské unie – ale do EU nevstupují jazyky, nýbrž státy, příliš metonymické vyjádření*; s. 20 *unifikací života a integrací upadají do propasti historie a záznamů ve slovníku* (upadat do záznamů ve slovníku?); s. 21 *popsal dřívější fenomén českých uživatelů angličtiny využívat nesprávné větné skladby* (nemožná kondenzace „fenomén využívat“ > fenomén spočívající v); s. 25 *V neposlední řadě pozorujeme tendence pronikání novotvarů do slovní zásoby zapříčiněny přílivem nových slov. Vznikají i značně nečesky znějící věty jako na s. 64–65 *Anglicismus* Hejtovat, má podobnou charakteristiku, se týká postavení v českém jazyce jako předchozí slovo Pásnout. Nebo na s. 72: *přejatá slova jsou přejímána z důležitosti zaplnit místo tam, kde není ekvivalent*. Na s. 75: *Vysoká frekvence okazionálních případů je kontrolována, český jazyk je zpracovává vlastní gramatickou a syntaktickou strukturou nebo se jedná o prchavá vyskytnutí*. Jiný příklad malé formulační obratnosti: *Fitnout je periferním jazykovým útvarem, který prošel čechizací a stává se více ustáleným – slovo je jazykovým útvarem? Proč čechizace místo počeštění? Proč opisné stupňování více ustáleným místo ustálenější?* Ke střídmosti by patřilo i užívání českých slov tam, kde jsou k dispozici: s. 22 *všude emerguje téměř infinitní počet anglických slov – proč ne všude se objevuje/vynořuje velký počet?* Na s. 39: *kteří podobný kontent produkuje – proč ne podobný obsah vyrábějí/zveřejňují?* Nesmyslné je nekongruentní užití přechodníku ve větě v češtině, *dnes nikomu nepřipadajíc zvláštní syntaktická stavba, se objevuje [...]* (s. 22). Do českého vědeckého stylu nepatří výrazně metaforická vyjádření jako na s. 15: *Tento smutný fakt začíná prosvítat v malé míře paprsky revitalizace jako při východu slunce světlo nad horou Fuji* a stejně tak ani expresivní vyjádření jako na s. 35, *že neologismy budou procházet čistkou*. Odlišovat je třeba biblický mýtus o babylónské věži a zmatení jazyků (s. 31) a skutečnost, tj. neklást je vedle sebe na stejnou rovinu. U vymezení generací není vhodným zdrojem*

sekundární literatury populární magazín *Forbes* nebo popularizačně-naučné texty typu *Harvard Business Review*, je třeba hledat ve vědeckých zdrojích.

Po stránce stylistické je zvláštní autorova obliba předložky *dle*, kterou slovníky už více než půlstoletí charakterizují jako knižní (SSJČ, SSČ, ASSČ): proč nepoužívat neutrální *podle*? Podobně má autor v oblibě nenáležitě užívanou předložku *skrze*, např. s. 63 *pouze v řádu jednotek byl zvolen jiný způsob než skrze sociální média*; s. 70 *platform, načež se skrze ně dostal do jejich slovníku*; s. 46 *se pojem adaptoval nejdříve skrze herní svět*.

Připomínky věcné. Autor se v úvodní části příliš doširoka rozepisuje o detailech jazykové diverzity ve světě, např. informace o ainuštině na japonském ostrově Hokkaidó a její revitalizaci (s. 15) jsou pro jeho téma, percepci anglicismů u mladé generace českojazyčných mluvčích, zcela mimoběžné, stejně jako pasus o revitalizaci obecně, jazykových univerzáliích (s. 15–18) nebo o funkční stratifikaci češtiny a otázce její diglosie (s. 19–21). Na některých místech také zbytečně vysvětluje samozřejmosti: na bohemistice by mělo být jasné, co to je *bohemismus* (s. 21), *kolokvialismus* (s. 22), slovtvorná *derivace*, *kompozice* nebo *abreviace* (s. 43), přechylování (*přechýlení*, s. 26): jazykovědné termíny netřeba vysvětlovat. Na s. 12 se píše: *za přítomnosti materiální instituce v podobě systému znaků, který je reprodukováný zvukem* – jaké znaky tu autor myslí? Podle toho, že jsou reprodukovány zvukem, soudím na jazykové jednotky, ale pak nerozumím, jak by mohly vytvářet materiální instituci. Na s. 12 autor píše, že z hlediska synchronního jsou v jazyce *změny minimální – s výjimkou právě slovní zásoby*: jazyková změna se ale odehrává jen v diachronním pojetí (jako „film“), synchronní řez jazykem v jednom časovém okamžiku (jako „fotografie“) změny nezachytí (což ale nevylučuje, že v každém jazykovém systému existují i v jednotlivých časových bodech pnutí a nesymetrické oblasti). Na s. 18 se uvádí, že český jazyk *[se] diferenciuje [...] mezi jazyky slovanské, a to konkrétně do západoslovanské skupiny*. Sloveso *diferencovat* (nikoli *diferenciovat*) ale znamená „rozlišit“ (ASSČ). Na s. 20: *některé jevy na hranici spisovnosti se zahrnují do hovorové češtiny* – ale hovorová čeština je celá součástí spisovné češtiny, neplatí zároveň, že by byla *jen minimálně kodifikována* (s. 20; heslo v NESČ, na něž autor odkazuje, užívá formulaci „částečně postižena kodifikací“); s. 20 o dialektech: *samotné jazykové struktury* – myslí se asi *samostatně*. Nevím, co by mohla být v diachronii *vyšoká propustnost jazykových tvarů* (s. 26). Co znamená *supleventismus* (slovníky termín neznají) v opozici k anglicizaci (s. 31)? Na s. 23 autor zavadí označení *Czechlinština* (a snad ho i sám vytvořil) jako označení přepínání kódů z češtiny do angličtiny (*code-switching* – pod tím rozumí tamtéž i to, když mluvčí jazyky *kombinuje [...] dohromady*, ale pro to existuje přece jiné označení: *code-mixing*). Slovtvornému postupu u termínu *Czechlinština* ale nerozumím: je základem *Czech+lin(g)-* (ale za co stojí *lin/g/-*? Je to z latinského *lingua*, tj. *Czechlinština* je hybridním kompozitem?), případně proč neužívat slovtvorně průhledného *Czenglishtina*, když autor zmiňuje označení *Czenglish*? Na s. 37 se mluví o pojmech *friendik*, *friendnout*, utvořených *flektivností našeho jazyka*, ale jde o odvozeniny (pojmy jsou obecné významové souhrny, představy, slova vznikají zpracováním pojmů v mysli jako odrazů vnímané skutečnosti); podobně o slovu *googlit* se na s. 37 mluví jako o pojmu, na s. 38 o slovu *podcast*, na s. 39 o slovu *čeknout*, na s. 45 o slovu *style*, na s. 46 o slovu *clutch*, na s. 51 o slovu *redflag*, na s. 55 o slovu *hobby*, na s. 60 o slovu *camper* atd. O odvozeninách od kořene *flex-* se na s. 64 mluví podivně jako o *variantách slova flexit*, stejně tak u sloves *hitnout* a *pásnout* se tamtéž mluví o jejich *varietách* nebo *variantách*, na s. 65 o *varietách* sloves *pásnout*, *booknout*, *vibovat* atd. Podobně na s. 44 se jako *typy slova lajknout* uvádějí *olajkovat*, *lajk* ad., ale nejde o žádné *typy* slova, nýbrž o zástupce slovtvorné čeledi spojené odvozováním. Zkratka *OP* (*overpowered*) na s. 40 je přeložena se snahou o doslovnost jako *přesílený* – jde ale spíš o *nepřemožitelný* (angl. *overpower* „přemoci, zdolat“), *nechytatelný* (úder) apod. Na s. 43 se u *booknout* předpokládá, že ke generalizaci významu na „objednat [cokoliv]“ došlo v češtině, ale sloveso *book* znamená „objednat/zarezervovat“ v sémantické spojitelnosti se širším významovým polem už v angličtině. U *pásnout* (s. 44) jde při uvedených významech o sloveso *pass*, ale také *pass out* (omdlít). Na s. 46 se *noob* označuje za odvozeninu od *newbie* – podle Merriam Webster Dictionary (m-w.com) jde přesněji o zkráceninu od *noobie*, což je spellingová varianta *newbie*.

Ad design a provedení výzkumu: Na s. 35 se píše, že 21 tzv. bývalých neologismů má v dotazníku *funkci ověření jejich ustálenosti a přiblížení frekvence používání vybraným vzorkem*. Je ale potřeba mít na paměti, že jazyková sebereflexe (např. jak často je nějaké slovo

užíváno zkoumaným jedincem) je výrazně nespolehlivá a dotazníkovým šetřením nelze dosáhnout žádných spolehlivých výsledků (někdy se uvádí chyba 30 % od skutečnosti). Nejasná mi jsou kritéria sestavení tzv. slovníku a jeho cíl: bakalářská práce se má zaměřovat na percepci anglicismů, podle zadání má být zkoumána „míra vnímání anglicismů“ s tím, že „práce bude zaměřena sociolingvisticky“, o lexikografických ambicích v zadání není zmínky. Autor na s. 69 píše, že jedním z cílů bylo *sestavit slovník anglicismů, který má z části odrážet středoškolské prostředí* – pokud je tedy dílčím cílem i lexikografická práce, není mi jasné, proč jsou do slovníku zahrnuty jen *vybrané* anglicismy, na základě čeho byly vybrány a jaký je přesně vztah k dotazníku: mnohé položky ze *slovníku* jsou dotazníkem zkoumány, ale mnohé další nikoliv. Na s. 74 autor píše, že *slovník i hypotézy logicky navazují na dotazník*, jinde však, že práce obsahuje *vyprofilovaný slovník*, z něhož *následně vychází vytvořený nestandardizovaný dotazník* (s. 54). Efektivnější by podle mého soudu bylo vybrat si z anglicismů jen ty, které budou zkoumány dotazníkem, a tyto jednotky podrobněji slovníkově zpracovat (tj. odkázat na to, odkud je autor zná, odkázat na sekund. literaturu, v níž jsou zaznamenány, popsat podchytení slova v *Českém národním korpusu*, kolokace slova apod.). Rozdělení anglicismů do šesti skupin (s. 35–36) považuju za problematické: pokud ke zjištění frekvence sloužil i Český národní korpus (s. 35), proč je v ustálených výrazech například *geek* (jenž má v SYN7 četnost 0,03 i.p.m.), *nerd* (v SYN7 0,02 i.p.m.), *oldschool* (v SYN7 0,02 i.p.m.) nebo *follow* (v SYN7 0,03 i.p.m.), kdežto do skupiny méně ustálených výrazů a okazionalismů bylo zařazeno mj. *cool* (SYN7 1,49 i.p.m.), jež je v SYN7 cca 75krát častější než *geek* a *oldschool*, nebo *fresh* (SYN7 0,24 i.p.m.), jež je cca 12krát častější než *geek* a *oldschool* (výsledky by bylo možné zpřesnit manuálním procházením dokladů). A dále: do počestěných výrazů je zařazeno mj. *felit* (3 výskyty v SYN7), *hajpovat* (1 výskyt v SYN7) nebo *roastit* (bez dokladu v SYN7), u nichž se četnost i.p.m. v SYN7 blíží nebo rovná nule. Kritériem pro zařazení do skupiny počestěných anglicismů byla asi morfologická adaptace, tj. přítomnost flexe, proto je ve skupině *počestěných výrazů* velká většina sloves, kdežto ve skupině méně ustálených a okazionalních slov převažují jména. Ale u sloves jako jádrové složky věty flexivního jazyka je výrazně větší tlak na přijetí českého tvaroslovného ohýbání než u jmen (u nichž lze pád vyjádřit často jinde v nominální skupině: *šel s fajn holkou*), tedy přijetí české flexe u nich není přímo úměrné stupni adaptace: jen na základě kritéria flexe bychom za slova adaptovaná méně než slovesa *hajpovat* či *felit* museli považovat nesklonná adjektiva *fajn*, *prima*, *blond*, *super*, substantiva *kiwi*, *derby*, *safari* apod., přičemž např. *fajn* je v SYN7 více než 25 000krát častější než *felit*. Na s. 37 je *selfie* vymezeno jako *fotit sebe sama*, ale slovo *selfie* se neužívá jako sloveso, nýbrž jako substantivum: *pořídít selfie*, *poslat selfie*. Není mi jasný princip řazení slov v jednotlivých skupinách, není abecední. Do skupiny *složené výrazy* (s. 48) podle mého názoru nepatří *vytvoří infinitiv* (tj. nekonečno), anglicky by nekonečno bylo *infinity*, *infinite space*, kdežto *infinitive* je jazykovědný termín „infinitiv“. Ve stejné skupině se nacházejí i výrazy, které jsou jednoslovné: *To je pain* je sice uvedeno jako *složené*, ale v čem složenost spočívá, není jasné, neboť nejde o frazém, na internetu se nacházejí doklady jako *to byl vždycky hrozný pain*; *na pohřbu to je takový šílený pain* atd., jde tedy jen o jednoslovný anglicismus *pain* (na rozdíl od *like a boss* aj.). Stejně tak slovo *hell* (s. 48: *jak hell*, ale *hell* se užívá i v jiných českých kontextech, např. z internetu: *ted' mě čeká hroznej hell*). Slovo funguje jako významově vyprázdňený intenzifikátor (*jízda jak hell*, „jízda jak Brno“), nejedná se tedy v právě citovaném příkladu o *oxymoron* (s. 48).

Na s. 52 začíná v práci část týkající se výzkumu. Nerozumím však tomu, proč se na s. 52 uvádějí cíle celé práce (sestavění slovníku anglicismů, vysvětlení termínů neologismus, anglicismus atd., na něž byla zaměřena předchozí část práce). A některé z nich se znovu na téže straně opakují v bodě 3.3 *Úkoly práce*. Cílem v rámci práce by nemělo být *uvést čtenáře do tendencí jazykového vývoje* (s. 69), to by si vyžadovalo samostatnou práci a jinou sekundární literaturu. Cíle výzkumu, totiž *zjistit frekvenci a intenzitu užívání, variabilitu, kontextové používání, okazionalnost [...]* (s. 52), nelze dotazníkem u mladé generace spolehlivě zjistit, jsou stanoveny příliš ambiciózně. Relativní rozmezí frekvence typu „používám občasně“ – „používám často“ – „používám pravidelně“ chápou respondenti zřejmě velmi různě. Podobně u vět s porozuměním: respondenti zvolili, zda větě rozumí, nebo ne, ale jejich porozumění nebylo testováno (mohli tedy zatrnout, že rozumí, ale zda skutečně porozuměli, není prokazatelné). Hypotéza 3 (*Vlivem globalizace a tendence k homogenosti jazykového prostoru světa dochází*

k vysoké frekvenci přejímání okazionálních případů a míchání českého a anglického jazyka) je formulována tak, že je těžko testovatelná: autor nevymezil, co znamená vysoká frekvence, co je kritériem pro zařazení výrazu jako okazionálního, ani není jasné, jak zjistit to, že zvyšující se četnost anglicismů je důsledkem globalizace, a ne například intenzivnější a kvalitnější jazykové výuky angličtiny nebo zájmu o americké filmy? A o tendenci k jazykové homogenosti lze zase těžko rozhodnout, když autor na jiném místě práce píše, že se v ČR rozšiřuje výuka španělštiny (s. 13). Hypotéza 1 je formulována způsobem, že ji podle mého názoru nelze zvolenou metodou při představení výsledků potvrdit ani vyvrátit: *Čím větší míra znalosti anglických slov a vlivu sociálních médií a herního prostoru, tím jsou anglicismy v úzu přijatelnější* (s. 72). Autor by musel provést podrobnou statistickou analýzu jednotlivých dotazníků zohledňující provázanost odpovědí na otázky o znalosti anglických slov a na otázky o přijatelnosti a ověřit statistickou významnost korelace. Jinak si lze představit, že pro některé z respondentů, kteří znali anglicismy výborně, byly v úzu nepřijatelné, a naopak. Nesouhlasím tedy se závěrem na s. 73, že to dotazník potvrdil. O hypotéze 4 autor na s. 75 píše, že *je falzifikována hlavně špatným sestavením dotazníku [...]* a že *[d]ata jsou však neprůkazná*. Pokud jsou data neprůkazná, nemůže být hypotéza falzifikována.

Ještě připomínky k dotazníku. Dotazník je řádně uveden v příloze, ale není mi u něho jasné, proč jsou nepropriální anglicismy psány s velkými písmeny (např. *Co znamená slovo Čeknout?*; *Vnímáte slovo Kontent jako...*). Není jasné, proč autor zjišťoval u různých slov různé věci: u slov *hobby*, *kontent*, *outfit* bylo zjišťováno, zda jsou vnímány jako slova česká/anglická. U slov *selfie*, *googlit* a *okay* byl zjišťován význam slov formou uzavřených otázek, u slov *podcast*, *sorry* a *čeknout* byl zjišťován význam slov formou otevřených otázek, u dalších anglicismů komunikační situace, v nichž by je respondenti užili, a u zkratk možnost jejich použití v mluvenosti. To vše u slov z první skupiny, tj. *ustálených výrazů*. Výsledky jsou pak pochopitelně výrazně disparátní a u jednotlivých typů otázek nesrovnatelné. Protože je však samo zařazení anglicismů do skupin poněkud problematické (viz výše), dotazník zjišťuje sebereflexi respondentů v několika nesouměřitelných oblastech. Podle mě by bylo vhodnější dotazník omezit např. jen na jeden typ anglicismů, jako jsou zkratky, a zkoumat jejich znalost u sociolingvistických skupin. S těmi se ve vyhodnocení vůbec nepracuje, ačkoli autor podle zadání měl zaměřit výzkum sociolingvisticky a pohlaví a věk respondentů v dotazníku zjišťoval (proměnná regionální původ byla redukována, neboť informátoři pocházeli z Hradce Králové; bylo by však velmi žádoucí zohlednit ještě klasickou čtvrtou proměnnou, a to dosažené vzdělání). Nedozvíme se tak, jestli znalost anglicismů stoupá s věkem, jestli se liší znalost významu anglicismů nebo míra vnímání zkoumaných slov jako cizích u chlapců a dívek, jestli znalost některých anglicismů je genderově či věkově specifická atd. U zjišťování komunikačních situací měli respondenti na výběr *formální*, *neformální*, *poloformální*. Ale např. u zkratky DVD by mi chyběla možnost *všechny situace*. Lze usuzovat, že pokud by někteří respondenti užili zkratku *WTF* v poloformální situaci, užili by jí také v neformální situaci, jenže tu už zatrhnout nešlo. Při interpretaci se autor dopustil ještě některých dalších nepřesností, např. na s. 64 se o záporné částici *ne-* u slovesa mluví chybně jako o *prefixální negaci* (o prefix nejde), na téže straně je *-er* v anglickém *flexer* nazváno *typickou anglickou koncovkou*, ale jde o slovo tvornou příponu. Ani v závěrečné diskusi se autor bohužel nepouští do hlubších úvah, které faktory mohly hrát roli např. při vnímání anglicismů jako slov cizích: tak třeba u *kontent* grafická podoba s *k-* mohla posílit vnímání slova jako již přejatého, kdežto diftong [au-] ve slově *outfit* mohl podpořit vnímání slova jako nečeského atd.

Shrnutí: Posuzovaná bakalářská práce je zpracována ne zcela vyhovujícím způsobem po stránce formální i obsahové. Autor si zvolil důležité a přínosné téma, práce však trpí nedostatečným promyšlením struktury i výzkumu a jeho omezení. Limity zvolené výzkumné metody by měly být autorem důsledněji reflektovány a měl by se vyvarovat závažných formulačních a samozřejmě i četných pravopisných nedostatků.

Datum a podpis vedoucího/opponenta práce: